

Fripassageraren

Hela vägen till hon-som-ska-inte-leva och ända fram till trapporna tänker han-som-måste-det på passageraren. Han vägrar tänka på den som någon som förtjänar stor begynnelsebokstav, som en person. Nej, den är något annat. Men den har åkt med ett tag nu och mer än väl börjat tära på chauffören.

I trapporna – han tar aldrig hissen upp eftersom trappstegen är Stegen Upp Till Tronens Topp, där han har överblick och kontroll – återkommer bilden han har gjort sig av passageraren: En obstinat tonåring som sitter längst bak i bussen och vägrar kliva av, dold under en skitig hårman. Chauffören ryter och vrålar och tömmer därmed ut sin energi och ork, men inget hjälper. Passageraren är orubblig.

Eftersom det är dagtid är korridoren sparsamt upplyst och en svag doft av köttbullar och vitkål trevar sig in i honom. Då plötsligt kommer gråten, eller snarare en ansats till gråt; ett torrt hulkande eller kvidande, och så händernas ryckande, fingrarnas spel mot luften. Han känner igen det. Nu nästan mer som en slags trygghet, en osynlig talisman.

Inne i rummet står fönstret halvöppet, precis som hon vill ha det. Han har bett dem att åtminstone stänga det på natten, men vet inte om de faktiskt gör det.

Och hon – en fågel i det vackraste papper som finns, skiftningar i gråvitt och gammalgult (som han brukar kalla det) och ibland svagt rosa. Halvgenomskinlig förstås. Ett par blombuketter i de där fula metallvaserna. Om han fick bestämma skulle de bort. Alla vet vad blommor betyder, särskilt i bukett. *Se: Här kommer alla känslor och ord jag vill ge dig på en gång.* Men när bladen börjar lossna kapas också blodtillförseln och gåvan blir ett gift. Ty det är inte bara stammen som föder bladen, utan också omvänt.

Han går över golvet utan att tveka; fattar den torra lilla handen, blundar och tänker att det hade kunnat vara en dotter där, eller en kvinna han lovat att älska. Men det kanske han har. Ännu ett

kvidande. Ögonen är stängda, men han är säker på att hon inte sover. Inte heller låtsas hon. Hon är bara hon – någonstans däremellan. Vill inte vara en börda. Har aldrig velat det.

Och lukten: Blommorna förstås, men också rengöringsmedlet de använder, och så skålen med engelsk konfekt. Han har alltid tyckt engelsk konfekt är vidrigt, men nu får han en plötslig impuls att ändå ta en bit och trycka upp den i gommen, som en protest mot precis allt.

Han sitter där bredvid henne – fågeln i sin kokong av hud och hår, omvälvd av den tid som är kvar och som knappast är något skydd att tala om. Men när han håller hennes hand är det något som saknas. Någon. Passageraren. Normalt är den en svagt pulserande närvaro, lite som en vanlig människas pulsslag, men idag verkar den vara sovande. Eller någon annanstans. Så han fyller det tomma utrymmet med skuldkänslorna, öser rikligt ur den svullna blåsan (som på alla människor sitter snett bakom hjärtat). En genomskinlig och seg vätska över händerna. Inte samma sak som riktig gråt, men med samma syfte.

Smaken av fadd lakrits mot gommen. Fågelhanden i hans, den som inte riktigt är en klo, bara nästan. Den svaga belysningen. Kuddarna bakom huvudet. Maskinernas hummande. Han fortsätter att hålla tills blåsan är tom för denna gång, gnider in saften i sina händer, i hennes händer, över nagelbanden, i skarven mellan handen och armen, över handledsbenets bro. Han ger henne av det som finns kvar. Tar sedan en till bit av konfekten, en av de där blå som är täckt av små prickar.

I rummets ena hörn står en besöksstol. Den vilar i ett halvmörker som egentligen inte ska vara där, i alla fall inte vid den här tiden på dygnet. Han vet redan innan han hunnit vrida sig om att det är där den är. Nu. Han ser benen halvnonchalant utsträckta. Anletet är täckt av det där smutsiga svarta håret. Där bakom föreställer han sig en näsa som inte är för att lukta med, och ögon som inte är för att se.

Han reser sig upp och hoppas mitt i rörelsen att där ska finnas en mun. Han vill proppa den full med engelsk konfekt och sedan tvinga den, *det*, att svälja och svälja och svälja tills klökningarna är ett faktum och ögonen (om där finns några) tåras så att han kan se sig själv som i en spegel; äntligen ren och sann. Den plötsliga vreden skjuter honom framåt.

Men innan han hunnit mer än tre steg flimrar ljuset i taket till och skräcken kommer tillbaka. Samtidigt är doften av köttbullarna och kålen mycket nära. Vagnen måste stå precis utanför dörren nu. Och vid denna bild kommer faktiskt tårarna. De är inte många, men de är äkta och värmer kinderna. Han vänder åter mot sängen där hon nu antagit den gråvitgula nyansen. Där faller han på knä. Kysser pannan, tvinnar fingrarna i hennes hår. Försöker att inte, men kvider ändå.

”Förlåt. Förlåt. Jag kan inte. Förlåt.”

Ögonen är öppna nu, inte förebrående, bara halvdimmiga, som vanligt. Han kramar handen, en sista gång. ”Älskar ... vet inte. Du.” Orden åt helvete och i helt fel ordning.

På väg ut tillåter han sig en sista blick. Stolen i hörnet är tom. Passageraren är någon annanstans. Bidar sin tid. Spolandet från en toalett bryter tystnaden. Han får en absurd bild i huvudet av hur den är där inne, hur den vrider om kranarna och löddrar in händerna, men han inser snart att ljudet måste komma från ett annat rum i närheten. Och när han går ut ur rummet får han anstränga sig för att mota bort bilden av hur den sänker sig ner från taket; hur den sprider solfjädern av skitigt hår över hennes ansikte innan den – passageraren – tränger in i varje hål och öppning. *En otålig älskare.*

Han är mycket nära att nappa åt sig en köttbulle och en fuktigt sönderkokt potatis ur kastrullerna som står på vagnen som mycket riktigt står parkerad utanför hennes rum. Men så kommer en kvinna gående genom korridoren och ler ansträngt när hon ser honom.

”Kan jag hjälpa dig?” Rösten är behagligt slät, utan kanter.

”Nej ... jag”, svarar han, men då har hon redan motat sig förbi med vagnen och in i det rum han just lämnat. Kvar blir en söt doft av lakrits omgiven av en munhåla omgiven av honom.

Han tar hissen ner och vänder ryggen mot spegeln. Han får vara ensam; tacksamheten är små små lapande vågor, som den sugande känslan av att få håret schamponerat och masserat hos frisören. När han låter sig föras med in i tunnelbanevagnen tänker han att det är dags att gå dit snart. Du måste du måste du måste. *Gå dit snart.* Och han sätter sig, sjunker ner, lutar huvudet

mot rutan och manar världen att falla bort. De andra passagerarna har redan satt sig till rätta. Alla sköter sitt. Bara mjuka frasanden när någon försiktigt byter ställning och vingtopparna hastigt sveper över golvet. Han fäller ut sin egen svarta solfjäder över huvudet i samma ögonblick som tåget rycker till och lämnar plattformen.

Copyright © Alexander Nyström 2017